

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΘΑΟΣ ΚΥΝΟΣΑΡΓΟΥΣ ΑΡΙΘ. 36
ΚΑΙ ΘΑΟΣ ΝΙΚΗΣ ΑΡΙΘ. 2
ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΑΟΝ ΤΙΜΑΤΑΙ
15 ΔΕΛΤΑ 15

Η ΦΥΣΙΣ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ

ΕΝ ΒΛΑΔΑΙ, έτησία αρ. 8
" " " " " " " " 5
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ έτησία αρ. 12
" " " " " " " " 7

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εδουάρδος Φλέγελ, ό εξερευνητής της Αφρικής. Τύχαι και έργα, υπό Δ. Ι. Κ. — Η Αμερική εις Εύρώπην. Μελέτη επί της προόδου των τεχνών και επιστημών, υπό Φ. Π. — Φιλοσοφία επί της φύσεως, υπό Φρίκ. — Τό βόρειον σέλας. Επιστημονική εξέλιξις, (μετ' εικόνας), υπό Φ. Π. — Ο Μεσημβρινός Αστήρ ή ή Γη των άδελφάντων (Μυθιστορία Ιουλίου Βέρν), μετάφρασις υπό Δ. Ι. Κ. — Τό Άρπυρον, Έργασια και τέρψις, (εικόνα), υπό Δίκ. — Νικόλαος Λουτζίδης (μετ' εικόνας), υπό Μ. Ι. Μ. — Τό φεγγάρι της ανθρωπότητος, υπό Γ. Π. — Διήγηματα. — Άνταποκρίσεις.

ΕΔΟΥΑΡΔΟΣ ΦΛΕΓΕΛ Ο ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

ΤΥΧΑΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑ

Α΄.

Η γη των κατακτήσεων.—Ο κ. Καρ. Φλέγελ.

Η Αφρική με την τετραπλασίαν της Εύρώπης έκτασιν της και με τα υπερδιακόσια εκατομμύρια των κατοίκων της απέσπασεν από τινων έτών την προσοχήν της πολιτισμένης αδελφής της, καταστάσα τό κέντρον της κατακτήσεως των ισχυροτέρων Ευρωπαϊκών έθνών κατακτήσεως περιφανούς υπό πᾶσαν έποψιν, διότι ή ένεστῶσα κατάσταση αὐτῆς και ή άτελής έτι γνώσις πολλών άβάτων υπό Ευρωπαϊου έρήμων υποδεικνύει καταδήλωσ την ανάγκην της διερευνήσεων εκ- πολιτίσεως και προόδου, ών την επίδρασιν πλείστα μέρη αὐτῆς οὐδέποτε έγνω. Ο πολιτισμός του ΙΟ΄ αἰώνος ρίπτει ήδη τας φωτεινάς της γνώσεως ακτίνας επί της άχλύος της βαρβαρικής άμαθίας, ήτις περικαλύπτει τας άχάνεις εκτάσεις της και βαρύνει τους άπολιτίστους πληθυσμούς της.

Εν τῇ μεγάλῃ οικογενείᾳ της ανθρωπότητος προσηλυτίζεται νέα αδελφή, ὅπως της τῶν άλλων προόδου άνίδεος. Εἴτε σκοποὶ κατακτητικοὶ πρὸς ὑποδούλωσιν ὑπάρχουσιν, εἴτε ἐκ καθολικωτέρας ὑπὲρ ἐκπολιτίσεως τινος ἰδέας ἄγονται οἱ ἐρευνηταί, πᾶσα ἐνέργεια φέρει ἐν αὐτῇ τὸν τύπον εὐγενοῦς ἀμίλλης, παρίσταται δ' ὡς ἐκ τούτου κατὰ τὰ τελευταία ἰδίως ἔτη συνεχῶς ὡς θεάτρον ἔχον τὰς δραματικὰς του περιπετείας και τὰ συμπᾶθη του θύματα.

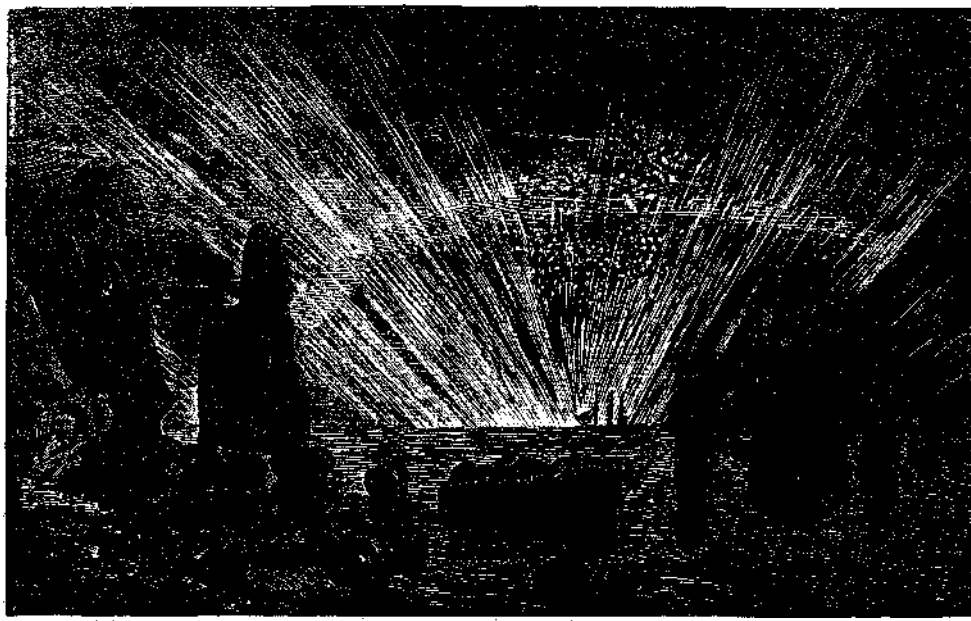
Ο Έδουάρδος Ροβέρτος Φλέγελ δὲν ὑπελήφθη ἐν τῇ τοιαύτῃ δράσει καίτοι πολλὰς και δυσυπερβλήτους τὰς ἀνά-

θας ἐσχ. Τὸν Έδ. Φλέγελ εὐσυνειδήτως δυνάμεθα νὰ κατατάξωμεν εἰς τὰ τελευταία μνημονευθέντα θύματα, ἅτινα ἔπεσον ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου, ὅπερ ὀλόκληρος ἀπαρτίζει ἡπειρος.

Αἱ ἐξερευνητικαὶ ἀποστολαὶ ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων και τῶν ἑταιρειῶν Ευρωπαϊκῶν κρατῶν, ἰδίᾳ Ἀγγλίας Γερμανίας και Ρωσίας, ὁ πόθος πρὸς τὸ ἄγνωστον και τὰς ἀνακαλύψεις, συνέτεινον ὥστε νεαὶ φιλοδοξία νὰ γεννηθῶσι, νεαὶ δυνάμεις νὰ προσθέσωσιν ἑαυτάς ἐπὶ ἐπιτυχίᾳ πληρεστέρας τῆς δεούσης ἐρευνήσεως καθ' ἅπαντα τὰ σημεῖα, ἅτινα θὰ ἠδύναντο νὰ γνωρίσωσι πλήρη, ὡς οἶόν τε ἡμῖν τὴν περιέργον φυσιογνωμίαν τῆς ἡπείρου.

Εξ ἔρωτος πρὸς τὴν ἐπιστήμην και τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος τὴν ἐκεῖ ἐπικράτησιν ἵνα ὑπηρετήσῃ, ἀπῆλθεν ὁ Ε. Φλέγελ εἰς τὰς Ἀφρικανικὰς ἐρήμους μετὰ καρτερίας ἀξιοσημειώτου ἐρευνήσεως και μελετήσεως, ὅσον ἐπέτρεψεν ὁ θάνατος, τὰς χώρας ἐκείνας, ἀξιολογωτάτας καταλιπὼν τῇ γεωγραφικῇ ἐπιστήμῃ συμβολὰς περὶ τῆς καταστάσεως και τοῦ πολιτισμοῦ αὐτῶν, ὡς και τὰ κατὰ τὴν ἀνακάλυψιν του τῶν πηγῶν τοῦ ποταμοῦ Βενουπέ, πρὸς ἃς οὐδεὶς εἶχε προχωρήσῃ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Ο αδελφός αὐτοῦ, κατὰ δύο ἔτη πρεσβύτερος τοῦ ἐξερευνητοῦ, καθηγητῆς ἐν τῇ ρωσικῇ ὑπηρεσίᾳ, ὑπέκρινε εἰς τὸ ἀδελφικὸν φίλτρον και τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν ἱερὰν μνήμην τοῦ ἀειμνήστου ἀδελφοῦ, ἵνα δ' ἀφ' ἑτέρου καταστήσῃ γνωστὰς και τὰς ἐργασίας αὐτοῦ συνέλαβε τὴν εὐτυχῆ ἰδέαν νὰ μεταβῇ λίαν προσεχῶς εἰς τὴν Δυτικὴν και Κεντρικὴν Εὐρώπην, ἵνα ἐπιδιώξῃ και

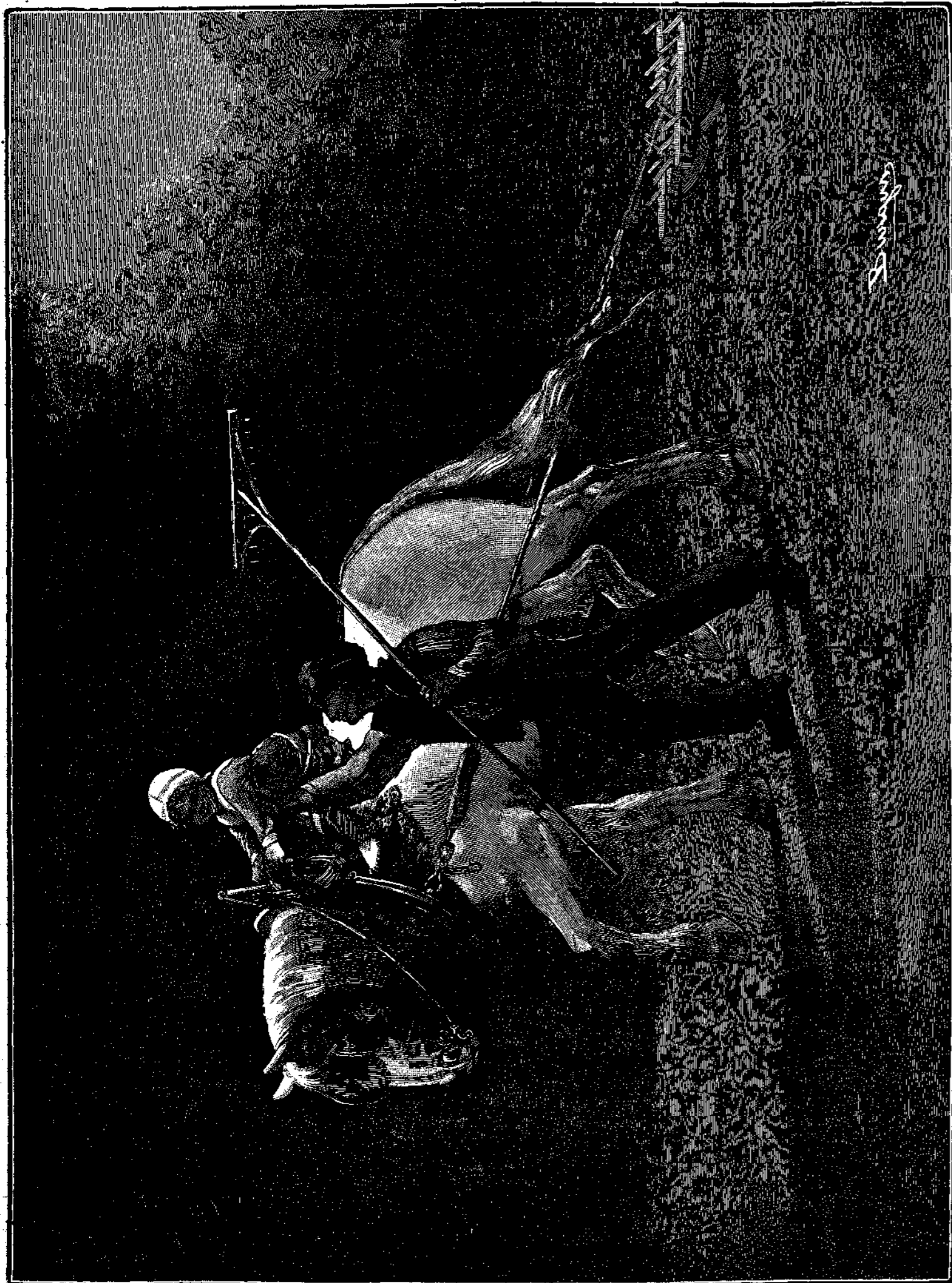

ΒΟΡΕΙΟΝ ΣΕΛΑΣ

ἐπιτύχῃ τὴν έκδοσιν τῶν ἔργων τοῦ μακαρίτου ἀδελφοῦ του. Νῦν δὲ ἐπωφελεῖται τῆς εὐκαιρίας, ταξειδεύων εἰς τὰ κέντρα τῆς Ἀνατολῆς και κστερχόμενος εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὸ ἐλευθερον αὐτῆς βασιλεῖον, ἀφοῦ ἐπισκέφθη τὰς Σποράδας πρὸς Ν. τῆς ἡμιλυτρώτου Σάμου και τὴν Αἴγυπτον, ἀναφέρει τὰ τοῦ ἀδελφοῦ του και ἐν μὲν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ ἐποιήσατο διάλεξιν γερμανιστὶ περὶ αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν προστασίαν

1 * Η τελευταία αὐτῆ ἐσχάτως μόνον, καλῶς ποιούσα, ἀνεμίχθη ἐν τῷ ζήτηματι τῆς Ἀβυσσινίας ἀλλὰ πιστεύεται ὅτι θὰ περιορισθῇ ἐκεῖ μόνον, διότι νῦν, ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ Φλέγελ ἔχει συμφέροντα και ἐν τῇ Βενουπέ
2 * Ὡς λ. γ. χάριτας τῆς περὶ τοῦ Νήγαιρα και Βενουπέ ἀχανοῦς και εὐφρόρου λεκάνης, πολλὰ και περιεργότατα Ἀραβικὰ ἔγγραφα, τεχνικώτατα σχεδιογραφήματα, ἐν ἀχέσει πρὸς τὰς τέχνας και τὴν βιομηχανίαν τῶν χωρῶν ἐκείνων, τεῖχη περιέχοντα θησαυρὸν λέξεων τῆς γλώσσης τῶν Κάουσα, ἢ ἄριστά ἐγίνωσκε, κλπ.

ΤΟ ΎΠΟΤΡΟΝ, ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΕΡΨΙΣ

καθ' ἡμῶν δι' ἄλλης ὁδοῦ, ἣν αὐτοὶ θά χαράξωσιν, ὡς κατακλυσιμια θύ-
ελλα καὶ θά μᾶς ἐξολοθρεύσῃ.

Τετέλεστο! Εἶναι πεπωμένοι! Καὶ θά φύγωμεν ἡμεῖς ἐκ τῆς Εὐρώπης,
ἀφίγοντες εἰς πυρπολούμενας πόλεις μας, καὶ θά καταφύγωμεν φεῦ! εἰς
'Αφρικήν!

'Ελεύθετα δὲ ἡμεῖς, καθ' ὅ θά λέγεται ἠ'Εὐβάθε ὑπῆρξε τὸ Λονδίον, ἐν-
θάδε οἱ Παρίσιοι, τὸ Βερολίνον, αἱ 'Αθήναι κτλ. ὅπως ἤδη λέγομεν διὰ
τὴν 'Ιερουσαλήμ, τὴν Τροίαν, τὴν Κόρινθον κτλ.

'Οποία παράδοξος καὶ πένθιμος εἰκὼν! 'Οποια ἱστορία ὑπὸ τὰ ἔρεπια
αὐτῶν! 'Αλλὰ καὶ τί νὰ προσδοκῶμεν ἀπὸ λαὸν τὸν ὅποιον ἡ Εὐρώπη ἐγ-
κατέλειπε παραγνωρίσασα καὶ τὴν συγγένειαν καὶ τὴν ἀξίαν;

'Αμερική! ἀδύνατος, ἀνίσχυρος, πτωχὴ καὶ μηδαμινὴ τὸ πάλαι... ἤδη
κραταῖά, ἰσχυρά, πλουσία καὶ παντοδύναμος, ἀπειλεῖ τὸ πᾶν, οὐδὲν φοβου-
μένη... μόνη ἡ ἀπόστασις μᾶς σώζει ἐτι αὐτῆς... πλὴν δι' ὀλίγον ἐτι
καιρὸν...

Βόρειος 'Αμερική! Χώρα πεπολιτισμένη, πλὴν ξηρά, ἀγονος, σκληρὰ,
ἀγνωστία, ἀνέκαθεν ὑπῆρξας ἀπεχθῆς πρὸς τοὺς γεννητοράς σου!..

Νότιος 'Αμερική! Χώρα ἄφρων καὶ ἐπιληπτικὴ, αἰμοχαρῆς, φιλικῆς καὶ
ἀνθρωποκτόνας, πάντοτε ἥσο μισητὴ εἰς τὴν Εὐρώπην.

'Αμφότεραι ἐγεννήθητε ἐκ συμπτώσεως, ἵνα ἀνδρωθῆτε καὶ ὑπὸ τὰ αὐτὰ
ἐνστικτα καὶ ἐλαττώματα διαπλαττωμένοι, ἀποτελέσητε μίαν 'Αμερικὴν ἐξ
ἰσῶ ἀπεχθῆ καὶ μισητὴν πρὸς τὸν δόντα ὄμν τὸ φῶς, ἵνα δίκην Κυκλώπων
ἐξορέγητε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

Τετέλεστο, εἶναι ἀργά. Ἡ Εὐρώπη ἐγκαίρως ὤφειλε νὰ σχηματίσῃ ἐκεῖ
διὰ τῶν τέκνων τῆς αὐτονομίας ἀποικίας, ἀλλὰ πρὸς τὸ γιγασίσαν τοῦτο
ἔργον ἔδει νὰ συμμαχήσῃ καὶ συνενωθῇ, ὅπερ τῇ ἡτο ἐπιτυχῶς ἐδύνατο,
διότι καὶ αἱ δυνάμεις τῆ ἑλπίου καὶ ἀνέκαθεν ἀλληλοκτονεῖτο. 'Ἦδη δ'
ἐκείναι ὑπέκουσαι εἰς τὸν μοιραῖον τῆς συνολικῆς τῶν κέντρων φυσικὸν νό-
μον, καὶ διαφυγεῖσαι τὸ πρῶτον ἐκ τῆς ἐστίας, θά ἐπανέλθοσι ποτε δεκα-
πλασιασθεῖσαι καὶ ἑκατονταπλασιασθεῖσαι, ἐν τρομερῇ καὶ καταπληκτικῇ
ἐνόητι.

'Ἦδη τῆς ἐπιστήμης ὅλοιν προόδους, ἡ 'Αμερική προσεγγίζει βαθμηδὸν
τὴν Εὐρώπην καὶ ὅπου τὸ φῶς αὐτὴν ὁ Νέος Κόσμος δ' ἀπορροφήσῃ τὸν
Παλαιόν, οἱ ἐξόριστοι θά ἐπιπέσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, ἥτις νῦν θεωρεῖ-
ται ἰδική μας, καὶ ἥτις ἄλλοτε ἦτο ἰδικὴ τῶν, καὶ θά τὴν ἐπανακτήσωσι.

Μάλιστα, οἱ Βόριοι καὶ Νότιοι 'Αμερικανοί, ἥτις οἱ 'Υαγκαῖοι καὶ Μεξί-
κανοί, οἱ Χιλιανοὶ καὶ Βραζιλιανοὶ θά μᾶς καταβάλωσι.

Τὰ πλοῦτη ἐκεῖ εἶναι ἄπειρα. Τὰ δημόσια χρηματοκλιθεῖα καταπλημι-
μυροῦσι χρυσοῦ καὶ μετὰ τινα καιρὸν θά ἴναι εἰς θέαν νὰ μᾶς ἐξαγοράσωσι,
καὶ νὰ μᾶς ὑποδουλώσωσιν, ἡμεῖς τοὺς ταλαιπώρους καὶ ἤδη πενομένους
Εὐρωπαίους. Δὲν τοὺς βλέπετε δὲ ἀπὸ τοῦδε ὡς προσκόπους ἐρχομένους μὲ
κιθῶτα πλήρη χρυσοῦ ἐξαγοράζοντας μέγαρα καὶ ἐπαύσεις καὶ ἐγκαθιδρου-
μένους παρ' ἡμῶν; Αἱ! αὐτοὶ προλείδουσι τὸ ἔδαφος καὶ προπαρῆσκου-
λοῦσι τὰ τῆς ὑποδοχῆς τῶν ἀδελφῶν τῶν! Καὶ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο, ἀλλὰ μετ'
αὐτοὺς θά ἔλθωσι ἐνταῦθα καὶ αἱ κίτρινα ὄρδα τῶν χωρῶν ἐκείνων.

Ἡ ὄρα πλησιάζει. Ἴδου τοῦ ἀγομεν ἡμεῖς εἰς 'Αφρικήν καὶ ἡ 'Αμερική
εἰς Εὐρώπην.

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Τί ἐστὶ Φύσις; ὑπὸ ἐποψιν φυσιολογικῆν:

Ἡ Φύσις εἶναι τὸ σύστημα τῶν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης ἐγκατα-
σταθέντων νόμων διὰ τὴν ὑπαρξίν τῆς ὕλης καὶ τὴν διαδο-
χὴν τῶν ὄντων.

Ἡ Φύσις δὲν εἶναι οὐσία, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει
αὐτὴ ἠθέλει εἶσθαι τὸ πᾶν, ἀλλὰ καὶ δὲν εἶναι ὄν τι, διότι
τότε τοῦτο ἠθέλει εἶσθαι Θεός. Ἐν τούτοις δυνάμει θά θεω-
ρήσωμεν ταύτην ὡς δρῶσαν τινα δυνάμιν, ἀπειρον, τὰ πάντα
περιβάλλουσαν, τὸ πᾶν ζωογονοῦσαν, καὶ ἥτις τὰ ὄρια αὐ-
τῆς ἔχουσα ἐν τῇ ἀργερόνῳ αἰτίᾳ τῆς δυσεξηγήτου γεννή-
σεως τῆς, ἤρξατο νὰ δρᾷ ἀπὸ τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἔλαβε
τὴν δρᾶσιν, καὶ δὲν δρᾷ ἐτι ἢ τῇ συμπράξει καὶ τῇ συγκα-
ταθίσει τοῦ δόντος αὐτῇ τὴν ὑπαρξίν. Τὸ πᾶν γεννάται
καὶ θνήσκει ἐν τῇ Φύσει, τῇ συνεργείᾳ τῆς δυνάμειος ταύτης.
ἥτις δυνάμεις, Φύσις κληθεῖσα, ἐξελίσσει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν
μας ἀπειρον πληθὺν ἀντικειμένων πρὸς μελέτην καὶ θαυμα-
σμόν, ἐκδηλοῦσα ἡμῶν ἐν πάσῃ τῇ εἰλικρινείᾳ καὶ σαφηνείᾳ
τὸ αἷτιον καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, τὸν τρόπον καὶ τὴν οὐσίαν,
τὸ σχέδιον καὶ τὸ ἔργον. Πλὴν πολὺ διαφέρεισα τῆς ἀνθρω-
πίνης μεγαλοφυίας, ἥς ἡ παραγωγή θνήσκει, ἡ Φύσις ἐσσεῖ
ἀναζῆ, ἐφάμιλλος πρὸς ἐργάτην ἀπαύστως ἐργαζόμενον, τὰ
πάντα χρώμενον, καὶ οὐδὲν τῆς ὕλης ἐξαντλοῦντα, τὸ πᾶν

ἀναζωοποροῦσα καὶ ἀνανεοῦσα. Ὁ χρόνος, ἡ ἀπόστασις καὶ
ἡ ὕλη εἰσι τὰ ἐργαλεῖά τῆς, τὸ σῦμπαν τὸ ἀντικειμένον τῆς
ἢ δὲ κινήσις καὶ ἡ ζωὴ ὁ σκοπὸς τῆς.

Αὐτὴ εἶναι ἡ Φύσις, ἥς τὴν γέννησιν οἱ μὲν ἀπλοῖκοι ἀπέ-
δωκαν εἰς τὸν Πλάστον, οἱ δὲ φυσιολόγοι εἰς τὴν ἀνάγκην
τῆς συγκατῆσεως τοῦ σῦμπαντος. Πλὴν οὐδέτερος μᾶς εἶ-
πεν τί ἐστὶν Πλάστης καὶ τί ἐστὶν Ἀνάγκη, καὶ ἐνόσω τὰ
βλέμματα φέρομεν ἀποθεωκλιθεῖσα ἀπὸ τοῦ μεγαλείου ἐπὶ
τῆς μεγάλης βίβλου τῆς Φύσεως, θά αἰσθανώμεθα πάντοτε
ὑπέρτατον τι γόητρον, εὐεργετικὴν ἀνακούφισιν, ἄφατον χα-
ρὰν καὶ εὐχαρίστησιν, λήθην καὶ ἀπογῆν τῶν σωματικῶν
δεινῶν, πάποτε θά δυνηθώμεν νὰ ἐμβαθύνωμεν εἰς τὰς ἀνε-
ξερουνήτους βουλὰς τοῦ Πλάστον τῶν ἀπλοϊκῶν ἢ τῆς Ἀνά-
γκης τῶν φυσιολόγων, ἐσεῖ δὲ θά παρηγορούμεθα μὲ τὴν
φιλοσοφίαν!

Φρίκ.

ΤΟ ΒΟΡΕΙΟΝ ΣΕΛΑΣ

(Ἐπιστημονικὴ ἐξέλιξις)

Μεταξὺ τοῦ μαγνητισμοῦ τῆς γῆς καὶ τῆς ἠλεκτρο-μα-
γνητικῆς δυνάμειος στενοτάτη ὑφίσταται σχέσις, ὅσον ἀφορᾷ
εἰς τὴν παραγωγήν τοῦ πολικοῦ φωτός καὶ τὴν θερμότητα τοῦ
ἡμετέρου πλανήτου. οὗτινος οἱ μαγνητικοὶ πόλοι δύνανται νὰ
θεωρηθῶσι ὡς κατεψυγμένοι τοιοῦτοι. Δὲν πρέπει ὅμως
ἐκλαμβάνωμεν τὸ βόρειον σέλας καὶ ὡς αἰτίαν διαταράξεως
τῆς ἰσορροπίας τοῦ γήινου μαγνητισμοῦ, ἀλλ' ἀπλῶς ἀποτέ-
λεσμα τῆς γήινης δράσεως, ἥς ἡ δυνάμεις εἶναι τοιαύτη, ὥστε
γεννᾷ φωτεινὰ φαινόμενα, ὡς τὸ τοῦ βορείου σέλας, ὅπερ
οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἀπόρροια φυσικῆς ἐξελίξεως μαγνητικῆς
καταιγίδος, δίδουσα οὕτω τὸ τέμα τῆς παραστάσεως, τὴν λῆξιν
δηλονότι τῆς μαγνητικῆς συρράξεως, ὅπως συμβαίνει καὶ ἐν ταῖς
ἠλεκτρικαῖς καταιγῖδι, καθ' ἃς ἐτέρας φύσειος φωτεινῶν
φαινομένων, ἡ ἀστραπή, δηλοῖ, ὅτι ἡ προκαίρως διαταρα-
χθεῖσα ἠλεκτρικὴ ἰσορροπία τῆς ἀτμοσφαιρας ἀπεκατέστη τέ-
λος ἐν τῇ τοιαύτῃ διαχύσει τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Πρὸς ἀπαικίωσιν πάντων τῶν χαρακτηριστικῶν σημείων
ἐνὸς τοιοῦτου φαινομένου, δέον νὰ περιγράψῃ τις ἐν λεπτο-
μερείᾳ ἀπάσας τὰς φάσεις τῆς ἀναπτύξεως καὶ ἐξελίξεως ἐ-
νὸς βορείου σέλας, καὶ πρὸς τοῦτο θά καταβάλωμεν πᾶσαν
δυνατὴν προσπάθειαν ὅπως εὐχαριστήσωμεν τοὺς ἡμετέρους
ἀναγνώστιας.

Τὸ βόρειον σέλας εἶναι φαινόμενον μεγαλοπρεπές καὶ ἐν
τ' αὐτῷ ἐκπληκτικὸν καὶ θαυμαστόν, ἀναφανόμενον πάντοτε
πρὸς βορρᾶν τόπου τινος, καὶ ἀναπτύσσεται ὡς ἐξῆς.

Πρὸς τὸν μαγνητικὸν μεσημβρινὸν τόπον τινος, ἐν τῷ ὁ-
ρίζοντι, ὁ οὐρανὸς τὸ πρῶτον καθαρός καὶ εὐδὸς εὐρισκόμενος,
ἄρχεται νὰ σκοτινιᾷ, καὶ σχηματίζεται πρὸ αὐτοῦ νεφάδες
τι πέπλον, ὅπερ βραδέως ἀνερχόμενον καταλήγει εἰς πάχος 8
ἕως 10 βαθμῶν. Διὰ μέσου δὲ τοῦ σκοτεινοῦ τούτου σημείου,
οὗτινος τὸ χρῶμα μεταβάλλεται ἀπὸ τοῦ φαιοῦ εἰς τὸ ἰώδες,
διακρίνονται οἱ ἀστέρες ὡς διὰ μέσου πυκνῆς ομίχλης, καὶ
εἶτα ὀλίγον βραδύτερον, ἐπὶ τῶν ἄκρων τοῦ τμήματος τού-
του ἀναφαίνεται τόζον πλατύτερον, κατ' ἀρχὰς λευκόν, εἶτα
κίτρινον, καὶ λάμψως πάντοτε λαμπερᾶς. Ἐνίοτε τὸ φωτει-
νὸν τοῦτο τόζον φαίνεται ἐπὶ ὀλοκλήρους ὄρας ἀνακινούμενον
ἐν εἰδει ἀναθορασμοῦ καὶ μεταβάλλον διαρκῶς σχῆμα, καὶ
εἶτα ρίπτει ἀκτίνας καὶ φωτεινάς στήλαι ἀνερχομένας μέχρι
τοῦ ζενιθ' ὅσω δὲ ἡ ἐκπομπὴ τοῦ πολικοῦ τούτου φωτός εἶ-
ναι πυκνὴ, κατὰ τοσοῦτον οἱ χρωματισμοὶ αὐτοῦ εἰσι ζωη-
ροί, οἷτινες ἀπὸ τοῦ ἰώδους καὶ τοῦ λευκοῦ μετατρέπονται
δι' ὄλων τῶν διαμέσων χρωμάτων εἰς πράσινον καὶ ἐρυθροῦν
πορφυροεῖδες. Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς ἠλεκτρικοὺς
σπινθήρας, ἂν ὁ χρωματισμὸς εὐρίσκειται εἰς εὐθὴν λόγον πρὸς
τὴν δυνάμιν τῆς ἐντάσεως καὶ τῆς ζωρότητος τῆς ἐκκρή-
ξεως. Καὶ ὅτε μὲν αἱ φωτειναὶ στήλαι φαίνονται ἀναπιδύ-
ουσαι ἀπὸ τοῦ λάμποντος τόζου, ἀνάμικτοι πρὸς μελανὰς
ἀκτίνας ὁμοιόζουσαι πρὸς πυκνὸν καπνόν, ὅτε δὲ ἀνυφούνται

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΟΥΖΙΔΗΣ

Ὁ ἀρτίως τιμηθεὶς διὰ τοῦ παρασήμου τοῦ Β. Τάγμα-
τος τοῦ Σωτήρος κ. Νικόλαος Λουζίδης ἐκ Μάκρης τῆς Λυ-
κίας ἐν τῇ Μικρασίᾳ, ἄγει τὸ 37ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.
Νεώτατος ἐπιδοθεὶς εἰς τὸ ἐμπόριον ἠτύχησε ν' ἀνακαλύψῃ
μεταλλεῖα χρωμίου εἰς τὰ ὄρη τῆς Καρίας, ἃ ἐκμεταλλεούμε-
νος μετὰ τοῦ ἐν Σμύρνῃ ἀγγλικοῦ οἴκου Πάτερσον ἀπεκομί-
σατο ἱκανὸν πλούτον, οὗτινος ποιῶνται χρῆσιν *Εὐαγγελικῆν*.

Καὶ πρῶτον μὲν δαίγμα τῆς γενναιοδωρίας καὶ τοῦ πα-
τριωτισμοῦ του ἦν τὸ «Λουζίδειον Σχολεῖον» μετὰ τοῦ πα-
ρεκκλησίου τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὅπερ ὑψοῦται μεγαλοπρε-
πῆς καὶ ἄξιον μεγαλοπόλεως οἰκοδόμημα, λειτουργοῦν δὲ
ὡς παρθεναγωγεῖον ἐν Λειθισίῳ. Ἡ Α. Μ. ὁ Σουλτάνος
μαθὼν ἐκ τοῦ φερμανίου τοῦ Σχολείου τούτου, ὅτι ἐκδο-
μήθη δαπάνη τοῦ κ. Ν. Λουζίδου, ἐχορήγησεν αὐτῷ τὸν
τίτλον ὑπαλλήλου τρίτου βαθμοῦ (*Salis*), εὐγνωμονῶν δὲ
ὁ κ. Λουζίδης ἀνήγειρεν ἐν Μάκρῃ σχολεῖον Ὀθωμανικόν.

Ἡ κοινότης Λειθισίου ἐξεδήλωσε τὴν εὐγνωμοσύνην αὐ-
τῆς διὰ πανδήμου ψηφίσματος, ἀνακηρύξασα αὐτὸν *μέγαν*
εὐεργέτην, καὶ διὰ βίου πρόεδρον τῆς ἐφορίας τῆς ἠνωμένης
κοινότητος Λειθισίου τῆς Μάκρης.

Μετὰ τὸ ἐν Λειθισίῳ *Λουζίδειον* ἐμελλε νὰ οἰκοδομηθῇ
καὶ ἐν Μάκρῃ ὁμώνυμον, ἀλλ' ἐξάνεστη ἐκ τῶν καταχθο-
νίων πάνοπλος ὁ φθόνος καὶ συνταράξας τὴν κοινότητα ἐκό-
λυσε τὴν οἰκοδομὴν ἐν τῷ θεμελιουῖσθαι, διὰ νὰ μὴ φέρῃ
τὴν ἐπιγραφὴν *Λουζίδειον*. Ἡ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐκ-
δηλωθεῖσα μαύρη ἀχαριστία ἀπεγοήτευσεν τὸν ἄνδρα, καὶ
στερεῖ ἀκόμη τὴν Μάκρην τοῦ ἑλλην. Σχολείου, ἀλλ' ἐντὸς
ὀλίγου σὺν θεῷ καὶ ἡ Μάκρῃ θὰ ἔχῃ τὰ διδασκῆρά της,
διότι ὁ κ. Ν. Λουζίδης ἔχει τὸν λόγον του, καὶ τὴν τότε
μωρὰν καὶ τυφλὴν ἀγνωμοσύνην παρηκολούθησεν οἰκτρὰ με-
ταμέλεια, καὶ διότι ὁ κ. Λουζίδης ἀεννάως εὐεργετῆ.

Τὰ σχολεῖα παρηκολούθησαν τὰ δύο ὑδραγωγεῖα καὶ αἱ
κρῆναι ἐν Μάκρῃ καὶ Λειθισίῳ, καὶ ναῖσκαὶ καὶ κώδωνες καὶ
ἀμφια ἱερὰ καὶ αἱ καθ' ἡμέραν ἐλεημοσύναι, εἰσιτήρια τῶν
ἀπόρων παιδῶν κτλ.

Ὁ κ. Νικ. Λουζίδης γνωρίζει εἴπερ τις καὶ ἄλλος, ὅτι
ἀπὸ τὸ εὖ πράττειν, ἠδύτερον δὲ τὸ εὖ ποιῆν, καὶ ὅτι ὁ
πλούτος εἶναι τάλαντον τῆς Προνοίας, δι' ὅπερ θὰ δώσῃ λό-
γον διὰ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ καὶ ἔχει πάντοτε ἀνοιχτὸν λογα-
ριασμὸν μετὰ τὴν ἀγαθοεργίαν, φυλάττων τὴν ἐντολήν· «Μὴ
γνώτω ἡ ἀριστερὰ τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ». Εἶναι τὸ *ἀνθος* τοῦ
χειμῶνος ἐν τῇ ἐσχάτῃ ταύτῃ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Ἡ εὐγενὴς σύζυγός του κ. Καλλιόπη, τρόφιμος τοῦ Ἀρ-
σακείου ἀναμιλλᾶται πρὸς τὴν γενναιοσύνην καὶ καλοκαγα-
θίαν καὶ φιλανθρωπίαν πρὸς τὸν μεγάλθυμον σύζυγόν της καὶ
ὁ οἶκός των εἶναι ἀβραμαῖος ἐν Μάκρῃ.

Ἡ ἀπονομή τοῦ ἀργυροῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτήρος ὑπὸ τῆς
ἑλλην. Κυβερνήσεως εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Ν. Λουζίδου

ἐπεκροτήθη παρὰ πάντων τῶν εὖ φρονούντων πατριωτῶν,
διότι εἶναι δικαία ἐκτίμησις τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ ἐπιδοκιμασία
καὶ ἀνακτορικὴ παρόρμησις εἰς τὴν ἀγαθοεργίαν σωτηρίας
ἐπιδρῶσα ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῆς κοινότητος Μάκρης καὶ
τῆς περιχώρου.

Ἐν Μάκρῃ τῆς Ἀσικίας 9 Σεπτεμβρίου

M. I. M.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

98. Αἰνίγμα

*Ἐπίρρημα τὸ πρῶτόν μου ἐκ τῶν συνηθεστάτων,
Καὶ λάμπεις τις τὸ δεύτερον ἐκ τῶν ὠραιότατων.*

*Ἄν δὲ τὰ δύο μέλη μου εἰς ἐν ὄλον ἐνώσης,
Νὰ κάμῃς ὑπερήφανον ζῶον θὰ κατορθώσης.*

99. Αἰνίγμα

*Τὸ πρῶτόν μου θὲ νὰ εὐρῆς ἀφεύκτως εἰς τὰ δάση,
Τὸ δεύτερόν μου εἰς πτηνὰ ἀγαπητὰ τοῖς πᾶσι.*

*Τὸ ὄλον μου, ὡς θὲ νὰ ἰδῆς, πτηνὸν θὰ σχηματίσῃ,
Συνήθως ἀπαρτῶμενον εἰς ὅποιοι κνηγήσῃ.*

100. Αἰνίγμα

*Μὴν ἐποχὴν λαμπρότατην βεβαίως ἴγῳ σημαίνω,
Πλὴν ἂν ἐβγῇ τὸ μέσον μου ἐν ἕτερον εὐγαίνω.*

*Ὅπερ οἱ πάντες ἔχουσιν ὡς λατρυντὸν πολὺ,
Κι' ἡ λύσις εἶναι εὐκόλος, σχεδὸν σοῦ ὀμιλεῖ.*

B.

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ Τῷ 22ῳ ΦΥΛΑΚῶ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

87. *Αἰνίγμα.* Ἀγών—Ἀγῆ. Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Γ. Μεταξᾶς ἐκ
Σύρου, ὁ κ. Δέξιππος ἐκ Σκύρου, ὁ κ. Δ. Τ. ἐξ Ἄσσου, ὁ κ. Ν.
Λάμπρου ἐκ Τσάγες, οἱ κκ. Γ. Τάραμας, Δ. Πρεσανόπουλος καὶ
Π. Θεοδωρίδης ἐκ Πύργου, καὶ ὁ κ. Ὁρ. Μάλλιος ἐκ Φιλαδελφείας.

88. *Αἰνίγμα.* Α—μέλιος—Ἀμιός. Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Γ. Με-
ταξᾶς ἐκ Σύρου καὶ ὁ κ. Ν. Πικραμμένος ἐξ Ἀθηνῶν.

89. *Αἰνίγμα.* Ἄνᾶ—φ—Ἀνάφη. Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ κ. Γ. Μετα-
ξᾶς ἐκ Σύρου, ὁ κ. Η. Διονυσιάδης ἐκ Πατρῶν, καὶ ὁ κ. Θ. Περ-
δικάκης ἐκ Κρήτης.

Πρῶτος λύτης τῶν τριῶν ἀνωτέρω αἰνιγμάτων εἶναι ὁ κ. Γ. Με-
ταξᾶς, νομομηχανικός ἐκ Σύρου, ὅστις θὰ λάβῃ ὡς δῶρον τὸ Πάν-
θειον τοῦ 1892.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,"

Δ. Σ. Ζάκυνθον. Συνδρομαὶ ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν. Ἐγράψαμεν.—
Α. Γ. Βόλον. Ἐχετε δίκαιον. Συγγνώμην. Ζητούμενα φύλλα σὰς ἀπο-
στέλλονται αὐτόθι.—Χ. Ν. Ἀταλάντην. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη εὐχαρι-
στοῦμεν. Ἀποδείξις στέλλεται σὺν παρόντι φύλλῳ. Ἀριθμὸς λαχείου σας
1632.—Α. Ρ. Ἄρσαν. Ἐπιστολὴ καὶ δέμα ἐλήφθησαν, αἴριον ἀποστέλ-
λεται ταχυδρομικῶς.—Α. Σ. Πόρτ-Σαῖτ. Δελτάριον ἐλήφθη, ἔχει καλῶς,
ἀναμνηστικὸν ἐνεργείας σας.—Μ. Β. Ἀστανόν. Ἀντίγραφα ἀποδείξεων ἀ-
ποστέλλονται ὑμῖν σὺν παρόντι φύλλῳ. Φαίνεται παρέπεσαν.—Ι. Φ. Μ.
Βόλον. Δελτάριον ἐλήφθη, σὰς ἀπηντήσαμεν.—Α. Ρ. Λευκάδα. Δελτά-
ριον ἐλήφθη. Φύλλα σὰς ἀποστέλλονται. Ἀποροῦμεν. Ἡδὴ ἀποστέλλομεν
ἕτερα καὶ εἰδοποιήσατέ μας.—Γ. Κ. Λάρνακα. Συνεστημένη ἐλήφθη. Εὐ-
χαριστοῦμεν, ἐγράψαμεν.—Ο. Δ. Μ. Φιλαδέλφειαν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη.
Εὐχαριστοῦμεν πολὺ, σὰς ἐγράψαμεν.—Σ. Γ. Ἄσσον. Συνδρομὴ σας ἐλή-
φθη. Ἀποδείξις καὶ φύλλα σὰς ἀπεστάλησαν. Ἀριθμὸς λαχείου σας ὁ ἐκ
δεξιῶν ἀριθμὸς.—Γ. Μ. Σύρον. Σὰς γράφομεν ταχυδρομικῶς.—Α. Κ. Γ.
Κων/σταίν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Ἀναμένομεν.—Γ. Ν. Κ. Λευκωσίαν.
Δελτάριον ἐλήφθη. Φροντίσωμεν. Ἀναμένομεν.—Σ. Ι. Π. Κεφαλληνίαν.
Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Ἀποδείξιν λαμβάνετε σὺν παρόντι φύλλῳ μετ' ἀριθ-
μοῦ λαχείου σας.